

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pe anii 2023-2030

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Gestionarea eficientă, prudentă, transparentă și corectă a finanțelor publice, asigurarea stabilității bugetar-fiscale, alocarea resurselor financiare publice în strânsă corelare cu prioritățile de politici, precum și accesarea asistenței externe sunt instrumente importante pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice, care a acoperit perioada 2013-2020 și aprobată la mijlocul anului 2013, a fost primul document ce a introdus un cadru cuprinzător, consistent și credibil pentru îmbunătățirea eficienței și eficacității cheltuielilor publice, disciplina fiscală, sustenabilitatea datoriei și finanțelor publice eficiente, transparente stabilite ca obiective cheie ale Guvernului.

Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2023-2030 este un document strategic de dezvoltare a sistemului de management al finanțelor publice, care integrează cadrul existent strategic specific componentelor managementului finanțelor publice și continuă lanțul logic al reformelor implementate deja sau inițiate în ultima perioadă.

Strategia actuală, ca și cea precedentă, cuprinde toate etapele ciclului bugetar. În următorii opt ani, aceasta va constitui baza pentru continuarea progresului și modernizării în domeniul managementului finanțelor publice. Aceasta evidențiază importanța celei precedente și necesitatea continuării reformelor în acest domeniu și se bazează pe o analiză amănunțită a circumstanțelor prin analize interne efectuate, precum și pe constatările și evaluărilor misiunii de evaluare a cheltuielilor publice și responsabilității financiare, care au avut loc în ultima perioadă și respectiv ultima din 2021, recomandările date de experții Fondului Monetar Internațional – Departamentul Afaceri Fiscale, Banca Mondială, evaluarea OCDE - SIGMA, precum și alte evaluări diagnostice externe specifice.

Obiectivul general al Strategiei este de a spori eficiența, performanța și transparența finanțelor publice și de a contribui la îndeplinirea criteriilor fundamentale pentru aderarea la UE.

Reformele finanțelor publice vizează îmbunătățirea cadrului fiscal, consolidarea procesului de planificare, execuție și raportare a finanțelor publice, creșterea colectării veniturilor, consolidarea sistemului de achiziții publice și îmbunătățirea controlului intern prin creșterea transparenței și a responsabilității, sunt identificate ca unul dintre obiectivele cheie ale Guvernului, care urmează să asigure o creștere economică accelerată și durabilă, un nivel de trai mai ridicat și o calitate mai bună a vieții cetățenilor.

În calitate de țară candidată, Moldova va trebui să îndeplinească treptat criteriile de aderare la UE. În acest sens, este necesar de a depune eforturi susținute pentru a progresa pe calea de aderare la UE și, în special, este necesar de a implementa plinar o guvernanta sănătoasă a finanțelor publice. Adoptarea unui document de dezvoltare a managementului finanțelor publice este, de asemenea, o condiție prealabilă pentru sprijinul bugetar sectorial din partea UE. Îmbunătățirea managementului finanțelor publice reprezintă una dintre cele mai mari priorități ale Guvernului Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

Strategia, va servi ca punct de referință pentru angajamentul Republicii Moldova de a asigura o bună guvernanta și o bună gestiune financiară.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu transpune legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele specifice ale prezentei Strategii sunt reflectate în cele 7 componente de bază, reprezentând cele mai importante domenii ale managementului finanțelor publice.

Fiecare componentă este explicată în detaliu, de la cauză la efect și include (i) o evaluare a contextului (problemei, performanței și a factorilor caracteristici), (ii) obiectivele specifice pentru domeniul de intervenție, (iii) setul de măsuri ce urmează a fi întreprinse pentru atingerea obiectivului și (iv) rezultatele pe termen mediu (2023-2026) și pe termen lung (2027-2030).

Pentru a sprijini implementarea eficientă a Strategiei, componentele includ și politici/direcții prioritare transversale, și anume de consolidare a capacităților umane și dezvoltarea sistemelor informaționale, având în vedere importanța acestora în cadrul reformelor managementului finanțelor publice.

Componenta 1. Analiza macroeconomică și cadrul macrobugetar, capturează măsura în care procesul de elaborare a bugetelor este bine fundamentat, bazat pe evidențe, prognoze și previziuni macroeconomice și fiscale solide și calitative, bine organizat în timp, acoperă o perioadă minimă de trei ani și garantează predictibilitatea alocărilor bugetare. Componenta dată cuprinde și aspecte ce țin de managementul datoriilor

Componenta 2. Elaborarea și planificarea bugetului cuprinde întreg procesul de planificare bugetară, relațiile interbugetare, sistemul de salarizare în sectorul bugetar și investițiile publice.

Componenta 3. Executarea bugetului, contabilitatea și raportarea – include domenii tematice de executare a bugetului, a managementului mijloacelor bănești, raportare privind executarea bugetului, contabilitate și raportare financiară.

Componenta 4. Controlul financiar public, componenta dată acoperă domenii tematice de control intern managerial, audit intern, precum și armonizarea centralizată a controlului financiar public intern.

Componenta 5. Politici fiscale și vamale și administrarea veniturilor, capturează configurația măsurilor orientate către crearea unui sistemul fiscal național integrat în spațiul Uniunii Europene, care să garanteze că atât cetățeni cât și întreprinderile achită într-un mod simplu, corecte și integral impozitele.

Componenta 6. Achiziții publice reflectă măsurile care vor sprijini dezvoltarea economică durabilă și incluziunea socială în Republica Moldova, prin intermediul bunei guvernări.

Componenta 7. Transparența finanțelor publice, capturează măsură în care actorii, inclusiv publicul larg și alte niveluri de administrație publică, au acces la informațiile bugetare, inclusiv și aspectele legate de calitatea și structura acestor informații.

5. Fundamentarea economico-financiară

După aprobarea Strategiei, la etapa de elaborare a planului de acțiuni trienal (matrice), Ministerul Finanțelor, în colaborare cu partenerii de dezvoltare, va estima costurile exacte și sursele de finanțare estimate pe acțiunile preconizate, respectiv cu includerea acestora în Cadrul bugetar pe termen mediu pentru anii 2024-2026.

Pentru anul 2023 măsurile urmează a fi finanțate în limita bugetului aprobat, prin intermediul programului managementul finanțelor publice.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea actului normativ nu va necesita modificarea cadrului normativ în vigoare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pe anii 2023-2030 este plasat pe pagina web a Ministerului Finanțelor (www.mf.gov.md), conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi remis pentru expertiză anticorupție, conform art. 35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

-

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acesteia vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

11. Constatările altor expertize

-

Ministru al finanțelor

Dumitru BUDIANSCHI